

de faa fat i selve Kajakken. Lærerne, der skulle undervise i Børneskolen, faa jo ogsaa Undervisning i Kajakroning, og Kajakroning bør derfor fastslaas som Undervisningsfag i Loven.

Men der er jo ogsaa andre Erhverv, som Grønlænderne kunne komme ind paa, og hvortil de kunne lære Begyndelsesgrundene allerede i Børneskolen, f. Eks. Fiskeriet. Der er en stor Rigdom paa Fisk deroppe, men Grønlænderne have Antipati imod Fiskeriet; de finde det ikke egentlig værdigt for Grønlændere, men efterhaanden som Sælhundene og Hvaler tage af i Antal, ville de være nødte til ogsaa at drive Fiskeri. Heller ikke den Maade, hvorpaa de nu fiske deroppe, er, saa vidt jeg ved, rationel. De ville vist kunne drive det paa en mere rationel Maade, hvis de fik Undervisning, og man systematisk søgte at sætte dem ind deri. Og naar man da tidlig begyndte med Børnene, kunde de faa Interesse og Lyst dertil, og Fiskeriet ved Grønland maatte jo kunne indbringe ganske betydelige Midler være en god Hjælp til at frembringe Velstand deroppe. At det ikke nyder Anseelse hos Grønlænderne, tror jeg ikke er til Gavn for Udviklingen. Kunde man allerede fra Børnealderen begynde at vække Interessen for det, kunde man maaske bevirke, at det kunde drives paa mere rationel og indbringende Maade, saavel med Hensyn til selve Fangsten som til Behandlingen af de fangede Fisk, hvilken ogsaa er meget primitiv. Den gaar navnlig ud paa at tørre Fisken, som saa opbevares og spises i tør Tilstand. Saa er der ogsaa blevet talt om Henkogning af Fisken, hvilket vistnok med Lethed maatte kunne drives i Grønland. Hvorfor da ikke undersøge denne Sag og om muligt føre den igennem?

Ligeledes er der talt om Rensdyravl deroppe. Det ligger i Øjeblikket ganske fjernt fra Grønlænderne. Ganske vist har man ment, at man, naar man indførte Undervisning i Erhvervsvirksomhed ved Seminarierne, ogsaa kunde anstille Forsøg med Rensdyravl og se at bringe denne Erhvervsgren frem. Men det, det her kommer an paa, er at vække den almindelige Interesse derfor. I den Henseende staa naturligvis Grønlænderne noget tilbage, fordi der aldrig har været drevet Rensdyravl, men kun Rensdyrjagt. Men naar nu Børnene undervises f. Eks. i Geografi og her faa Kundskab om andre Landes Avl, vilde det dog være paa sin Plads, om de ogsaa fik Kendskab til den

Maade, hvorpaa andre Folkeslag leve, særlig de beslægtede Folk, t. Eks. Lapperne, og saa kunde man maaske allerede fra Barndommen vække Interesse for Lappernes Levemaade, hvorledes de pleje deres Rensdyrhjorde og skaffe Føde til dem og skaffe sig selv Føde. Saa vil det vist blive langt lettere for Grønlænderne at lære at drive et saadant Erhverv.

Jeg erkender, at der er sket et Fremskridt i Lovforslaget derved, at man har indført Undervisning i Erhvervsvirksomhed som Fag ved Seminarierne. Men jeg kunde ønske, man var gaaet et Skridt videre og havde gennemført denne Undervisning i Børneskolen. Det er jo navnlig den grønlandske Befolkning, der skal oplæres i Erhvervsvirksomhed og ikke specielt Præster og Lærere, der skulle have denne Undervisning. De skulle føre deres Lærdom ud til Folket, og det er saaledes rigtigt allerede at begynde derpaa i Børneskolen.

Naar vi fik denne Undervisning i Erhvervsvirksomhed, vilde det jo passe godt dermed, at Lovforslaget desuden foreslaar Oprettelsen af Efterskoler, der i Grønland skulle spille den samme Rolle som Handelsskoler og tekniske Skoler herhjemme. Den ærede Ordfører omtalte, at vi burde udvikle Grønlænderne til ogsaa at tage Del i Handelen. Jeg er ganske enig deri, at man skulde udvikle Grønlænderne ogsaa i den Henseende, saaledes at Handelen ikke behøver at drives alene af de Danske, men at Grønlænderne ogsaa selv blive i Stand dertil. Men Efterskolen kan godt fortsætte den i Børneskolen begyndte Undervisning, saaledes at kommende Slægter blandt Grønlænderne ville være dygtigere til at drive de nationale Erhverv end den nulevende Slægt. Det er en Kendsgerning, at der nu er Tilbagegang, og den tages der nu Sigte paa at standse, saaledes at den kan afløses af Fremgang til Held og Gavn for det grønlandske Folk. Dermed anbefaler jeg ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslaget under Nr. 19 til § 11.

Barner: Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de stillede Ændringer, da disse alle ere gennemgaaede af den ærede Ordfører, og hele Udvalget har været enig om de af Udvalget stillede Ændringer. Men jeg vil gerne have Lov til at understrege to Hovedtanker, to Hovedønsker, der gaa igennem de her stillede Ændringer, og som have været de væsentligste Bevæggrunde til de her stillede Ændringer.